

ගොවි සංවාදය

දිනය හා ස්ථානය—මාකදුර පන්සලේ බනම්බුව (17. 4. 67)

මූලසුන—සංඝයා වහන්සේ.

ප්‍රධාන අමුත්තෝ—කෘෂිකර්ම උපදේශක නිලධාරී, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති සේවක මහතා, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ නිලධාරී මහතෙක්.

පැමිණ සිටි පිරිස—ගමේ ඉම සේවක, මුල්ගුරු, වෙද මහතා, සමුපකාර සමිතියේ සභාපති, ගොවි කාරක සභාවේ සභාපති, නරුණ ගොවි සමාජයේ සභාපති, කුමනේරිස්, කයෝලිස් හා අමාරිස් ඇතුළු ගම්බද ගොවි පිරිස පන්සියයක් පමණ.

අරමුණ—කුඹුරුවල වල් පැල විනාශ කිරීම.

...

සංඝයා වහන්සේට ගිලන්පස හා පැමිණ සිටි පිරිසට සංග්‍රහය—නරුණ ගොවි සමාජය මගිනි. වේලාව පස්වරු 3.30—සියල්ලෝ පන්සලේ ගෙන වාඩි වෙති. ආ: නි: ඕ: වරුන්ගේ නම කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති සේවක යනුවෙන් වෙනස්කිරීම ගැන රජයට ප්‍රශංසා කිරීමේ යෝජනාවක් ද පළමුවෙන්ම සභා සම්මත විය.

මූලසුන—අද අපේ සාකච්ඡාව කුඹුරුවල වල් පැල විනාශ කිරීම පිළිබඳවයි. මේ අපේ හතර වන සාකච්ඡා වාරයයි. දැන් දැන් මේ සාකච්ඡාව ජනප්‍රිය වන බැව් මෙම සාකච්ඡා වලට පැමිණෙන සෙනගෙන් අපට පැහැදිලිය. කුඹුරු වල වල් පැල විනාශ කිරීම පිළිබඳව දැන් කාගේත් අදහස් දක්වුවොත් අගෙයි.

කෘෂි. උපදේශක—කුඹුරුවල වල් පැල විනාශ කිරීමට ගතයුතු පියවර කීපයක් තිබෙනවා. පළමුවෙන්ම කුඹුරේ ලියදි මනා ලෙස මට්ටම් වී තිබිය යුතුයි. එසේත්

ලියද්දේ සෑම තැනම ජලය හොඳාකාර අල්ලනවා. ඊලඟට ලියද්දිල නියරවල් ශක්ති මත්ව තිබිය යුතුයි. එයින් ලියද්ද තුළ ජලය හොඳින් රැඳෙනවා. ජලය නො ලෙස ලියද්දේ රැඳෙන විට වි ඉස්සාට තැත්නම් පේලියට දැමුවාට පසු සපයන පළමුවන වතුර මුර තුන (ඉස්තවම් මුර) සැපයීමට පහසුවෙනවා. ජලය මෙසේ මුර තුනක් සැපයීමෙන් කුඩා මැටිට වැනි වල් පැලෑටි බොහෝදුරට තැනි වී යනවා. මෙසේ ඉස්තවම් මුර තුනක් බැඳිය යුත්තේ විශේෂයෙන්ම විශ්ලි කලාපයේ ගොවියන්ටයි.

ශ්‍රාම සේවක—මම කැමතියි මේ කුඹුරුවල තිබෙන වල් පැලෑටි මොනවද කියල දන ගන්න.

පර්යේෂණ නිලධාරී—ඒවා පලල් පත්‍ර හා සිහිනි පත්‍ර කියා කොටස් දෙකකට අයත් වෙනවා. කිරිදි, කුඩමැටිට, තුනැස්ස, මාරුක් හා බටදුල්ල සිහිනි පත්‍ර ගණයට වැටෙන අතර, බීං උරු, දිය සියලූ හා ජපන් ජබර පලල් පත්‍ර ගණයට වැටේ. සැල්විනියා හා පිස්ටියා නැම ති ජලජ පැලෑටි දෙක ද වල් පැලෑටි වශයෙන් සමහර කුඹුරු වල දක්නට ලැබෙනවා.

වෙද මහතා—ඉතින් අපි මේ වල් පැලෑටි වදකර ගන්නේ මොකට ද?

කා : වතා : සේ.—කුඹුරුවල තිබෙන වල් පැලෑටි පසේ ඇති ආහාර පදාර්ථ ලබා ගැනීමට ගොයමන් සමග තරඟ කරනවා. එයින් ගොයමට ආහාර අඩුවීම නිසා, එහි අස්වැන්න අඩුවීමෙන් ගොවියාට පාඩු සිදුවෙනවා. එබැවින්, වල් පැලෑටි ගොවියාගේ සතුරන් සේ සලකා දුටු තැන විනාශ කරන්න ඕනා.

මුල් ගුරු—කොහොම ද විනාශ කරන්නේ ?

කා. උ.—පළමුවෙන්ම අපි වග බලා ගන්න ඕන බිත්තර වී සමග, හෝ වාරි මාර්ග ජලයෙන් හෝ පොහොර වලින් හෝ බිත්තර වී බහාලන ගෝනි මගින් හෝ වල් පැල වල ඇට කුඹුරු පසට බෝවී යාම වැළ ක්වීමට. අනික් අතින් වල් පැලෑටි වල මල්පිපි ඇට බෝවී යාමට ප්‍රථම වල් පැල විනාශ කර දමන්නත් ඕන බැව්, අප අමතක කරන්න හොඳ නෑ, ඇට සෑදෙන්නට ප්‍රථම වල් පැල විනාශ කලාම එම වල් පැලෑටි වල දෙවන පරම්පරාවක් නැවතත් බෝවන්නේ නෑ.

හ. ගො. ස. සහාපති—වල් පැල විනාශ කිරීමේ ක්‍රම මොනවද මහත්මයෝ ?

කාමි. උපදේශක—කුඹුරු වල ඇති වල් පැලෑටි අතින් උදුරුවනවා වාගේම රසායනික බෙහෙත් වර්ග යොදා විනාශ කරන්න පුළුවන් වෙනවා. අතින් වල් පැලෑටි නෙලීමට විශාල කාලයක් මිඩාගු කිරීමට සිදුවන නිසා, කාලය අපතේ යනවාත් හර, කම්කරු වන් හිඟ පළාත්වල අතින් වල් නෙලීම අපහසුයි. සමහර පළාත්වල ඇති කුඹුරු වලට විශේෂයෙන්ම කරදර ඇතිවන්නේ කුඩු මැටිට නැමැති වල් පැලෑටිය නිසයි. එවැනි අවස්ථා වලදී සමහර ගොවියෝ ගොයම් තිබෙන ලියදි වල කෙසෙල් කොට දමා ඇදගෙන යනවා. එවිට කුඩුමැටිට සමග ගොයම ද පැත්ත වැටී යන නමුත්, සවස නැවතත් ලියදි වලට ජලය පිරවූ පසු ගොයම කෙලින් අතට නැවතත් නගිට සිටින නමුත්, කුඩුමැටිට පැල ජලයට යටවී මැරී කුණුවී ගොයමට පොහොර වෙනවා. මෙසේ කල ගැක්කේ ගොයම අගල් 8—10 ක් උසට වැඩුණු කලටයි. ගොයම් ඉතාමත්ම ලපටි කාලයේ මෙම ක්‍රමය ක්‍රියාවේ යොදන්න බෑ. කෙසේ වෙතත්, අතින් අක්කර යක වල් නෙලීමට සාමාන්‍යයෙන් ගැහැණු 0—12 දක්වා ප්‍රමාණයක් යනවා. කුඹුරේ ඇති වල් පැලෑටි ප්‍රමාණයත් එරෙහි පුළු බව ආදී කරුණු මත අවශ්‍ය කම්කරුවන් ප්‍රමාණය පලාතෙන්, පලාතට වෙනස් වෙනවා.

කුමනෝපිස්—වල් පැලෑටි විනාශ කරන්න ඇති අතිකුත් ක්‍රම මොනවා ද ?

කා : ව්‍යා : සේ.—කුඹුරු වල සාමාන්‍ය ක්‍රමයට පැල සිටුවීමෙන්, ජපන් ක්‍රමයට පැල සිටුවීමෙන් හා පේලියට වී ඇට වැපිරීමෙන් වල් පැල විනාශ කිරීමට පහසු වෙනවා. පළමුවෙන්ම පැල සිටුවීම නිසා වගාවේ මුල් අවධියේම අඟලක් පමණ උසට ලියැදි තුළ ජලය රැඳවීමට පුළුවන් වන නිසා, වල් පැලැටි වලට පැල වී පසෙන් ඔතුවීමට ඉඩ ලැබෙන්නේ නැ.

අමාරිස්—ඇයි, වී ඉස්සහමත් එහෙමමයි නේ ?

කාමී උ.—එහෙම නොවෙයි. වී ඉස්ස කුඹුරු වල ප්‍රමාණයක් පමණ යනකන් ලියැදි තුළ ජලය රඳවන්නේ නැ. ඒ කාලය තුළ ලියද්දේ වල් පැල ඇට ජලයෙන් යටවී නොමැති නිසා, ඒවා පැලවී ගොයම සමග ආහාර ලබා ගැනීමට තරඟ කරනවා.

කරෝලිස්—ඉතින් පැල සිටුවීම ආදී නවීන ක්‍රම වලින් වල් පැල විනාශ කර ගැනීමට පුළුවන් වන්නේ ඉහත කී හුම වලින් පමණ ද ?

කා : ව්‍යා : සේ.—ඇත්තෙන්ම නැ. ගොයම් පේලියට සිටුවීමෙන් හා වී පේලියට වැපිරීමෙන් පේලි අතර, ඇති වන වල් පැලැටි ජපන් නෙලුම්කරයක් නොහොත් වල් නෙලනයක් පාවිච්චි කිරීමෙන් විනාශ කර ගන්න පුළුවන් වෙනවා.

ගො. කා. ස. සභාපති—ඔය වල් නෙලනය පාවිච්චි කරන විට ලියද්දේ ජලය කොපමණ තියෙන්න ඕනෑ ද ?

කා. උ.—ලියද්දේ වතුර තැනිව මඩ වේලිල නිබුනොත් නම් වල් නෙලීම කිසිසේත් කිරීමට බැරි වෙනවා. ඒ වගේම වතුර ඕනෑවට වඩා තිබුණත් මහත්ම කරදරයක්. ඒ නිසා පස් මට්ටමෙන් උඩට වතුර අඟල් ½ හෝ අඟල් ¾ විතර තිබෙනවා නම් ඇති. ගැබැයි, පොළොව හොඳට තෙමීලා ජලයෙන් පෙඟිලා තියෙන්න ඕනෑ.

සමුපකාර සභාපති—ඉතින් ඔය වල් නෙලන යන්ත්‍රය නිකන් ගොයම් පේලි අතර, ඇදගෙන ගියාම හරි ද ?

කා : ව්‍යා : සේ.—නෑ නෑ. ඉස්සරහට හා පස්සට තල්ලු කරමින්ම ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ඉදිරියට තල්ලු කරගෙන පේලිය අවසානය තෙක් යන්න ඕනෑ.

මු. ඉ.—දැන් ගොයම සෑදෙන එක් කන්නයක් තුළදී ඔය යන්ත්‍රයෙන් කී වතාවක් වල් නෙලන්න ඕනෑ ද ?

කා. උ.—දෙවරක් හෝ තුන්වරක් වල් පැල වැසිලා ඇති පිළිවෙලට. ගැබැයි බණ්ඩි අවස්ථාවට පැමිණීමට පෙර වල් නෙලීම හමාර කරන්න ඕනෑ.

ගො. කා. ස. සභාපති—දැන් ඔය වල් නෙලනයක් ඔබලා, ගොවියන් වෙත විකුණන්නේ කියකට ද ?

කා : ව්‍යා : සේ.—ඈ. 12 ක සහන මුදලකට.

ඉ. සේ.—වල් නෙලන යන්ත්‍රයෙන් එක් මිනිසෙකුට දිනකදී කොපමණ අක්කර ප්‍රමාණයක වල් නෙලන්න පුළුවන් වේද මහත්මයෝ ?

කා. උ.—සාමාන්‍යයෙන් අක්කර තුන් කාලක පමණ පුළුවනි.

අමාරිස්.—ඉතින් ඔය වල්නෙලන යන්ත්‍ර මිලයට ගන්න පුළුවන් කොහෙන් ද ?

කා : ව්‍යා : සේ.—කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති මධ්‍ය ස්ථානයෙන් මිලයට ගන්න පුළුවන්.

කුමතේරිස්—කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඔය යන්ත්‍ර සූත්‍ර අපට ණයට ගන්න බැරි ද ?

කා. උ.—ගමක ගොවිතැනට ණයදෙන එකම ආයතනය, ගමේ සමුපකාරයයි. ඒ නිසා ගොවි උපකරණ ගැනීමට නය මුදල් සමුපකාරයෙන් ගොවියන් ලබාගත හැකිය.

මු. ඉ.—දැන් මේ වල් පැල නාශක බෙහෙත් කියන්නේ මොනවා ද ?

කෘ. උ.—කුඹුරු වල වල් පැල විනාශ කිරීමට වල් නාශක බෙහෙත් වර්ග දෙකක් තිබෙනවා. එක් වර්ගයක්—එම්. සී. පී. ඒ. නැමැති මූලික රසායනික පදාර්ථය ඇතුළත් රසායනික බෙහෙත් වර්ග. එම්. සී. පී. ඒ. යනු 2 මිහයිල්, 4 ක්ලෝරෝපි නොක්සි ඇසිටික් ඇසිඩ් කියන රසායනික ද්‍රව්‍යයයි. මෙම රසායනික ද්‍රව්‍යය වෙළඳ සමාගම් 4 කින් වෙනත් වෙනත් නම් වලින් විකුණනවා. එම වර්ග හතර හෙඩොනාල් අ ග්‍රොක්සෝන්, පිනොක්සලින් හා ෂෙල්-එම් යන වෙළඳ නම් වලින් හැඳින් වෙනවා. නුමුත්, මේ බෙහෙත් වර්ග හතරේම ඇත්තේ එකම රසායනික ද්‍රව්‍යයයි. එනම්, එම්. සී. පී. ඒ. මෙම බෙහෙතට කුඹුරුවල ඇති තුනාස්ස, කුඹුමුවට, තුන්හිරියා, දිය සියඹලා, කටුඉකිරි හා හීන් ඇඹුල් ඇඹිලියා යන වල් පැලවී වර්ග මර්දනය වෙනවා.

කෘ: ව්‍යා: සේ.—හැබැයි පුදුමය ගොයම් ඉතුරු වෙද්දී වල් පැලවී විනාශ වෙන එකයි.

හ. ගො: ස. සහාපති—ඉතින් මේ බෙහෙත් කොයි කාල සීමාවලදී කොපමණ කුඹුරු වලට යොදන්න සිද්ධ වෙයි ද?

කෘ: ව්‍යා: සේ.—ගොයමට සුමාන 4—6 අතර, කාලසීමාවක් බෙහෙතින් පයින්ට් 1½ ක ප්‍රමාණයක් වතුර ගැලාමේ 30 ප්‍රමාණයකට යොදා, ඉසීමෙන් අක්කරයක ඇති ඉහතකී වල් පැලවී විනාශ කර ගන්ට පුළුවන් වෙනවා. හැබැයි, ඉහතකී කාල සීමාවට ප්‍රමාද වෙලා බෙහෙත් ඉස්සෙන් තැත්නම් බෙහෙත් ප්‍රමාණය අඩුකර යෙදීමෙන් නියම ප්‍රතිඵල නොලැබී යන්ට පුළුවන්.

වෙද මහතා—එතකොට ඔය බෙහෙත් යොදන ඵෙලාවට ලියදිවල වතුර තියෙන්න ඕන ද? නැද් ද?

කෘ. උ.—වතුර තරමක් අහල් 1/4 ක් තැත්නම් 1/8 ක් පමණ තිබුනට කමක් නෑ. හැබැයි ලියදිවල වතුර පිරිලා වල් පැල වතුරෙන් වැහිලා තිබුණොත් පලක් නෑ. ඒ මොකද, මේ බෙහෙත් වල් පැලයේ ඇති කොළ වලිනුයි, පැලෑටිය තුළට උරා ගන්නේ.

ශ්‍රා. සේ.—එතකොට වර්ෂාව තියෙන කාලෙට මේ බෙහෙත් යොදන්න හොඳ ද?

කෘ: ව්‍යා: සේ.—වර්ෂාව තියෙනකොට මේ බෙහෙත් යෙදීමෙන් නියම ප්‍රතිඵල ලැබෙන්නේ නෑ. ඒ මොකොද, වැසි වතුරට බෙහෙත් ටික සේරම හෝදලා යයි.

මුලසුන—එතකොට ඔය එම්. සී. පී. ඒ. බෙහෙත් වර්ගය යොදන්න කොපමණ වියදමක් දරන්න වෙයි ද?

කෘ. උ.—අක්කරයකට රු. 6—12 ක් පමණ.

මුලසුන—දන් කුඹුරු වල වල් පැල විනාශ කිරීම සඳහා යොදන අනික් රසායනික බෙහෙත් වර්ගය කුමක් ද?

පර්යේෂණ නිලධාරී—එම බෙහෙත් වර්ගයේ 3—4 ඩී. පී. ඒ. කියන රසායනික පදාර්ථය අඩංගු වෙනවා. 3—4 ඩී. පී. ඒ. යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ 3—4 ඩයි ක්ලෝරෝප්ලෝපියොනිලිඩ් නැමැති කාබනික රසායනික ද්‍රව්‍යයයි. මෙය නොයෙක් වෙළඳ සමාගම් මගින් නොයෙක් වෙළඳ නම් වලින් හඳුන්වනවා. වෙළඳ නම් වලින් හැඳින්වෙන සර්කපර්, ස්ටැම්—එප්—34 හා ෂෙල්—ආර් යන වල් නාශක බෙහෙත් තුනේම අඩංගු වන්නේ 3—4 ඩී. පී. ඒ. නැමැති රසායනික පදාර්ථයයි.

කෘෂිකම් උපදේශක—මේ බෙහෙත යෙදිය යුත්තේ නියම කාලයට එනම් ගොයමට දින 7—18 දක්වා කාලයක් ඇතුළම තණකොළ පැළවල පත්‍ර දෙකක් විතර තියෙන කොට තමයි, හොඳම වෙලාව. මීට පසු වුවහොත් නියම ප්‍රතිඵල ලැබෙන්නේ නෑ. තවද ෂෙල් වල් පැලවී නාශකය ආර් සියයට 45 සංයෝගය ස්ටැම්-එප් සියයට 34—35 සංයෝගය සර්කපර් සියයට 36 සංයෝගය හා සර්කපර් සියයට 25 සංයෝගය කීයා 3—4 ඩී. පී. ඒ. වල් නාශක බෙහෙත් වල නොයෙක් සංයෝග තිබෙනවා. එම

සංයෝග කුඹුරු වලට ඉස්සය යුත්තේ විවිධ මිශ්‍රණ වලින්. ඒ අනුව සියයට 45 ක් සැර ඇති බෙහෙත් පාවිච්චි කරන්නේ නම් බෙහෙත් පයිත්ව 5 ක් වතුර ගැලාම් 30 කටද, සියයට 36 සැර බෙහෙත් නම් පයිත්ව 6 6/7ක් වතුර ගැලාම් 30 කටද, සියයට 25 සැර බෙහෙත් පාවිච්චි කරන විට වතුර ගැලාම් 30 කට බෙහෙත් පයිත්ව 9 3/5 ක්ද, කලවම් කර අක්කරයක බිම් ප්‍රමාණය සඳහා සැගේ. දියර අවුත්ස 20ක් එක පයිත්ව එකකි.

කරෝලිස්—දැන් අක්කරයකට මේ බෙහෙත් යොදන්න කොපමණ මුදලක් වියදම් වෙයි ද?

කා : ව්‍යා : සේ.—අක්කරයක බෙහෙත් යොදන්න රු. 40—60 දක්වා මුදලක් වියදම් වෙනවා. ඉහතින් කිව් එම්. සී. පී. ඒ. කියන බෙහෙතට වඩා මෙම බෙහෙත වටින්නේ ගොයම් හැර අනිකුත් සියළුම වල් පැළෑටි විනාශ වන නිසා. හැබැයි! මේ බෙහෙත් යොදන්නට පෙර කුඹුරුවල වතුර සේරම බස්සවන්න ඕනෑ. ඒ වගේම බෙහෙත් යොදලා පැය 48 ක් යන තුරු නැවතත් ලියදිවලට ජලය පුරවන්න හොඳ නෑ. ඒ වගේම ඉහතින් කිව්වා වගේම වැස්ස තිබෙන දිනවල වල් නාශක බෙහෙත් යෙදීම හොඳ නෑ.

සමුපකාර සහායනී—සැල්වීනියා හා පිස්ටියා වදකර ගන්නේ කෙසේ ද?

කා. උ.—ග්‍රැමෝක්සෝන් නොහොත් පැරක්වට් නැමැති බෙහෙතින් අවුත්සයක් ජලය ගැලාම්ක දියකර, එම මිශ්‍රණයෙන් ගැලාම් 40—50 දක්වා ප්‍රමාණයක් අක්කරයකට යෙදීමෙන් අක්කරයක සැල්වීනියා හෝ පිස්ටියා වදකර ගන්නා පුළුවන් වෙනවා.

මූලසුන (සංග්‍රහයෙන් පසු)—දැන් රු බෝවෙනවා. වේලාව ප. ව. 6.45. දැන් තරුණ ගෙවිලියක් හිටිවන කවි පෙළක් කියනවා ඇති.

හේල හෙලෙයි හෙලෙයි—නිල් ගුවනයි තණ පලසයි
හේල හෙලෙයි හෙලෙයි—නෙලුම් විලයි මීට විලයි

හලන දෙල් බසින වැල වරකා කඩා	ඇල් හැල්	සුදු එළකිරි කෝප්ප කැකුළු හාලෙ බන් නැලි	යයි යයි
අසල වලේ කොරලී එපිට බැලේ මෙපිට	කැලේ බැලේ	හිඹුටු ගොඩයි බන් කීටි පැණි සවිසත්ති	දෙගොඩයි වඩයි
සඳද පොලේ ඉරිද දුවන මුවන් අසල	පොලේ කැලේ	වෙහෙරේ කොතයි සිල් මොනරු නටයි පිල්	සුවදයි විදහයි
ගෙදර ලහම කෙසෙල් බණ්ඩි ගොයම ලහම	මලේ වෙලේ	පලා ඇඹුල ඇහට අපට සුසු ගොවිතැන	ගුනයි මයි
ගෙදර අයිනෙ කෝපි රතු මුතු ඇට එකට	පැලේ දිලේ	පිටිසර මේ අසිරි නගරයෙ නැති මිහිරි	යාව යාව
ගහට දමන මාළු මාළු නටති වතුර	දලේ රලේ	සුන්දර සෝබන ගොවිතැන වේ දඹු	ප්‍රියාව ශ්‍රියාව
ගහල අලේ බකල පිනි කැට ඇත නිවිනි	අලේ වැලේ	පොයමින් ඔබ ඉදිරියටම යනු	වාසනාව මනාව
අඹ ගහ යට වඩුල් කපු ඇට බිම පලින්	සලේ පලේ	අමතක කොට යවයි පටන් ගනිමු දන් ව	යාව ගාව

හේල හෙලෙයි හෙලෙයි—හේල හෙලෙයි හෙලෙයි

මූලසුන—සභාවේ වැඩ දැන් හමාරයි. සියළු දෙනාටම ආයුබෝවන්!

(එස්. එන්. දිසානායකගේ සිනෙන් මිවාගත් රචනයකි.)